

МОДЕРНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ЕКОНОМІКОЮ В УМОВАХ ЗАГРОЗ ДЕРЖАВНОСТІ УКРАЇНИ

MODERNIZATION OF NATIONAL ECONOMY MANAGEMENT IN THE FACE OF THREATS TO UKRAINIAN STATEHOOD

24-25 листопада 2016 року в ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» відбулася **IV Міжнародна науково-практична конференція «Модернізація управління національною економікою»**, організатором якої виступила кафедра макроекономіки та державного управління за підтримки вітчизняних та іноземних партнерів.

Одним із головних завдань конференції стало узагальнення світового досвіду процесів модернізації національних економік задля визначення цивілізаційного виміру траєкторії розвитку України. Втім, складність його вирішення, як зазначають організатори конференції*, пов'язана з тим, що

* Малий. І.Й. Модернізація управління національною економікою України: ретроспектива та нові виклики // Модернізація управління національною економікою: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (24–25 листопада 2016 р.) / – Київ: КНЕУ, 2016. – 394 с. – С. 14, 135.

Україна вимушена долати успадковану «радянську модернізацію» в культурній, ідеологічній та економічній сферах, здійснювати політичну модернізацію через ствердження інститутів державності та визначитися з форматом економічної модернізації, локалізуючи флуктуаційність та деструктивність безкінечних економічних реформ.

Її учасниками стали представники провідних вищих навчальних закладів та науково-дослідних установ з різних міст України, зокрема з Києва, Львова, Тернополя, Дніпра, Рівного, Харкова, Херсону, Хмельницького, а також вчені з Китаю, Польщі, Казахстану, Білорусі, Молдови та Болгарії.

Наукова дискусія з приводу сучасних проблем модернізації управління економікою України розгорнулася під час пленарного засідання конференції. Перший проректор з науково-педагогічної та наукової роботи ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

д.е.н., професор **Д.Лук'яненко** відзначив високу актуальність проблематики та необхідність теоретичного осмислення напрямів подолання нових викликів національного та глобального характеру.

Представник Шанхайського університету фінансів та економіки доктор з економіки **Лю Сяоїнь** у своєму виступі окреслила новітні ідеї щодо потенційних наслідків реалізації стратегії «Один пояс — один шлях», що передбачає впровадження концепції нового «шовкового шляху» з метою об'єднання промислових центрів Європи та Китаю.

Засади формування реконструктивного розвитку економіки України обґрунтував у своєму виступі член-кореспондент НАН України д.е.н., професор **А.Гриценко**, який у центрі уваги визначив перебудову системи державного управління на засадах збалансованого функціонування секторів економіки. На його думку, модернізація управління фінансовим сектором потребує перебудови грошово-кредитної політики з урахуванням нових економічних реалій, бюджетних відносин та фінансових ринків задля розвитку економіки і соціальної сфери.

Розглядаючи проблеми владно-власницького приватно-капіталістичного привласнення, д.е.н., професор **В.Тарасевич** обґрунтував провідну роль держави щодо розпорядження у загальнонаціональних інтересах сукупними активами, які за своїми якісними та/або кількісними характеристиками мають перевищувати подібні характеристики недержавних сукупних активів. На його думку, суспільство повинно залишити в своїх руках ключові елементи розпорядження зазначеними об'єктами, а інші елементи передати державним субакторам, таким як «представник суспільства», «самостійний найманий робітник», «самостійний капіталіст», «сукупний регіонально-територіальний субактор».

Питанням впливу фінансових інститутів-регуляторів на підвищення конкурентоспроможності економіки України присвятив свій виступ д.е.н., професор **З.Варналій**. Пріоритетними напрямками ефективної діяльності вчений визначив такі: виключення дублювання повноважень різних органів державної влади та їх департаментів, відділів, підрозділів; досягнення балансу між наповненням державного бюджету і створенням сприятливих умов для розвитку бізнесу, посилення контролю з боку держави за своєчасним і повним надходженням фінансових ресурсів до відповідних бюджетів та їх ефективним використанням.

У своєму виступі д.е.н, професор **І.Малий** довів, що в Україні на сьогодні відбувається лише екзогенно-ендогенна модернізація, яка зводиться до імітації реформ на основі копіювання запозичених в інших країн форм і методів облаштування суспільства. Деструктивність трансформаційних процесів у період незалежності України, на думку вченого, значною мірою зумовлена недооцінкою політиками ролі наукового знання з теорії еволюційності суспільного прогресу та інституційної специфіки транзитивних економік. Умовою успішної модернізації управління економікою є реформування політичної системи на засадах суспільного договору та громадянської ідентифікації інститутів державності України.

Серед ключових проблем існуючої системи державного управління д.е.н, професор **В.Голян** виділив індивідуальне ставлення представників влади до залучення інвестицій у відтворення природно-ресурсного потенціалу та модернізацію

об'єктів природоохоронної інфраструктури. Вчений наголосив, що природні ресурси і об'єкти природоохоронної інфраструктури в переважній більшості не можуть бути передані в приватну власність, водночас їх використання на основі угод державно-приватного партнерства дозволить зберегти їх у власності держави і територіальних громад та вирішити проблему залучення інвестицій.

Інституційні засади формування ефективної стратегії економічного зростання України обґрунтував д.е.н. **Я. Жаліло**, який наголосив на необхідності зниження трансакційних витрат інституційної модернізації. Отже, необхідним є забезпечення дієвості функціональних інститутів, що формують механізми економічної комунікації – грошово-кредитної та фіскальної систем, ринкової конкуренції, економічної кооперації, а також комунікаційних інститутів.

У своєму виступі д.е.н., професор **Л. Федулова** звернула увагу на доцільність використання «інклюзивних інновацій», що передбачають створення та поширення знань у вигляді продуктів і послуг, найбільш актуальних для потреб бідного населення. На проблемах трансформації публічного сектору економіки України, його інституційних пастках та викликах децентралізації наголошували у своїх доповідях д.е.н., професор **Т.Артюмова** та д.е.н., професор **О.Длугопольський**.

На думку д.е.н, професора **В.Ляшенка** системна криза сформувала суттєві диспропорції у структурному й технологічному устрої промисловості України. Розробка та реалізація сценаріїв структурно-технологічної модернізації промислових регіонів України має здійснюватися в рамках довгострокової стратегії економічного розвитку, де промислова політика має зайняти провідне місце в усуненні структурних диспропорцій, стимулюванні модернізації, створенні нових високотехнологічних секторів виробництва. У виступі д.е.н., професора **В.Лагутіна** прозвучали пропозиції щодо стратегічних пріоритетів державного регулювання внутрішнього ринку в Україні. Вчений наголосив на необхідності розробки Національної програми кластеризації економіки країни, передбачивши в ній формування інноваційних виробничих мережевих структур, сприяння формуванню в кожному регіоні ефективних кластерних об'єднань.

Науково-методичним надбанням конференції стала дискусія щодо реформування української освіти, що розгорнулася під час **круглого столу «Економічна освіта: нові стандарти та адаптація до змін в суспільстві»**. Участь у обговоренні взяли керівники структурних підрозділів провідних ВНЗ України, які здійснюють розробку новітніх освітніх програм. Учасниками відмічено, що реформування вищої освіти в Україні триває десятки років, але залишається далеким від завершення.

Інноваційною формою наукового спілкування під час конференції стала організація **дистанційного онлайн-форуму** учасників на сторінці спільноти **«Антикризове управління національною економікою»** соціальної мережі Google+. Виступи на пленарному засіданні презентовані на сторінці кафедри макроекономіки та державного управління ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» у соціальній мережі Facebook.

д.е.н., професор І.Малий,
д.е.н., професор Л.Ємельяненко,
к.е.н., доцент Н. Федірко